

5) розробити більш виважену стратегію управління фінансовими ресурсами підприємства, що враховувала б фактори макроекономічної нестабільності в країні та змінність кон'юнктури ринку збуту продукції підприємства.

Реалізація цих заходів дозволить ПАТ «Інтерпайп НТЗ» вийти зі скрутного фінансового становища й відновити прийнятний рівень фінансової безпеки.

Список використаних джерел:

1. Мулик Я. І. Сутність поняття «фінансова безпека підприємства»: систематизація наукових поглядів / Я. І. Мулик // Зб. наук. праць Вінницького національного аграрного університету. – 2013. – №3(80). – С. 195–206.
2. Пономаренко О. Е. Теоретичні аспекти фінансової безпеки підприємств / О. Е. Пономаренко // Економіка розвитку. – 2010. – №1 (53) – С. 77–80.
3. Кудрицька Ж. В. Система управління фінансовою безпекою підприємства [Електронний ресурс] / Ж. В. Кудрицька // Ефективна економіка. – 2012. – №1. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>
4. Шемаєва Л. Г. Підходи до оцінки взаємопливу фінансової безпеки суб'єктів господарювання та фінансової безпеки держави [Електронний ресурс] / Л. Г. Шемаєва, П. О. Толок // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2017. – №23-2. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/3.pdf>
5. Некрасенко Л. А. Складові управління фінансовою безпекою підприємств [Електронний ресурс] / Л. А. Некрасенко. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/3.2/162.pdf>
6. Воробйова О. І. Фінансова безпека на мікро- та макрорівнях / О. І. Воробйова // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. – 2012. – №2. – С. 6–10.
7. Лиса О. В. Фінансова безпека суб'єктів господарювання в сучасних умовах / О. В. Лиса // Економічний аналіз: зб. наук. праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Т.26. – №1. – С. 58–64.

Маєр Д. Д.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ**

В умовах нестабільності розвитку економіки України підприємства провадять свою діяльність в умовах ризиковості та невизначеності, що може негативно впливати на їх фінансовий стан та результати діяльності в цілому. Економічна безпека є необхідною умовою існування підприємства.

Вона передбачає захист інтересів підприємства від різних загроз та є базою підвищення ефективності діяльності шляхом своєчасного виявлення та якісного аналізу й систематизації проблем, щоб у майбутньому можливо було уникнути погіршення результатів діяльності та фінансового стану підприємства.

Підвищена увага суспільства до проблем забезпечення економічної безпеки підприємства обумовлена посиленням загроз, спричинених невизначеністю, яка об'єктивно існує в будь-якому суспільстві, нестабільністю економічного розвитку держави, банківського сектору, зростанням впливу людського чинника на економічні процеси у формах недобросовісної конкуренції, партнерства тощо.

Найбільший інтерес до цієї проблематики виник наприкінці 80–90 років ХХ століття. Саме в цей час з'являються перші публікації, в яких робляться спроби систематизувати розпорощені знання в цій сфері і надати їм вигляду єдиної теорії. У результаті дослідження сформувалася самостійна наука – екосистемт – галузь знань, в якій досліджуються умови безпечної функціонування соціально-економічних систем та способи їх забезпечення [1].

У наукових працях, присвячених розгляду економічної безпеки підприємства як категорії, наводяться різні її визначення. Так, досить грунтовне визначення цієї категорії надали науковці В. Л. Ортинський, І. С. Керницький та З. Б. Живко, які характеризують її як захищеність потенціалу підприємства (виробничого, організаційно-технічного, фінансово-економічного, соціального) від негативної дії зовнішніх і внутрішніх чинників, прямих або непрямих економічних загроз, а також здатність суб'єкта до відтворення [2, с. 121].

Водночас, досягнення стану економічної безпеки вимагає вирішення ряду проблем, які заважають провадити ефективну підприємницьку діяльність. Значний уплив на економічну безпеку має ринкова конкуренція, яка потребує постійної уваги та реакції на дії конкурентів, недосконалість правового захисту інтересів підприємців, викликана прогалинами в чинному законодавстві та недосконалістю роботи судової влади й виконавчої служби, свідомі чи несвідомі

дії окремих осіб, які додають у діяльність підприємства нестабільноті та можливості потенційних фінансових утрат.

Проблемами, які формують потенційні загрози економічній безпеці вітчизняних підприємств, є:

1. Відсутність попереднього аналізу результативності заходів щодо уникнення наслідків загрози.
2. Конкурентне середовище (велика кількість підприємств-конкурентів); недостатній рівень якості зібраної інформації про діяльність конкурентів та їх фінансовий стан.
3. Спрямування всієї системи безпеки на роботу з подолання загроз без урахування реальних можливостей самого підприємства.
4. Нестабільна та досить часто несприятлива економічна політика держави, яка проявляється через зміну митної політики (зокрема, ставок мита), податкової політики, нестабільний валютний курс тощо.
5. Несприятливі політичні й макроекономічні явища – військові дії, нестабільна загальноекономічна ситуація в країні, інфляція тощо.
6. Падіння попиту на продукцію підприємства, викликаний згортанням промислового виробництва.
7. Недостатній рівень кваліфікованих працівників, слабкий менеджмент на підприємствах та невизначеність цілей і стратегій.

Для того, щоб покращити стан економічної безпеки підприємств, доцільно:

1. Проводити аналіз ефективності використання активів і, зокрема, основних фондів, у результаті якого можуть прийматися рішення про звільнення підприємств від непотрібного обладнання (його продаж або здача в оренду з метою отримання додаткового доходу), що дасть можливість підприємству купити нове, більш продуктивне обладнання з метою підвищення рівня автоматизації виробництва і отримання конкурентних переваг.
2. Сприяти постійному підвищенню кваліфікаційного рівня персоналу, стимулювати його активність та, в разі необхідності, залучати нову робочу силу з більш високим рівнем кваліфікації.

3. З метою підвищення конкурентоспроможності впроваджувати та використовувати у виробництві інноваційні технології, що забезпечить підприємствам можливість виходу на нові ринки.

4. Провадити контроль проведення фінансових операцій з метою своєчасного виявлення можливих передумов нанесення економічних збитків підприємству.

5. Розробляти й реалізовувати профілактичні заходи щодо захисту економічних інтересів підприємства.

Отже, на сьогоднішній день забезпечення економічної безпеки підприємств має велике значення для розвитку підприємництва в країні, адже саме це дає змогу забезпечити усунення потенційних загроз та створити умови для ефективного функціонування суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел:

1. Козаченко Г. В. Екосестейт: зміст, предмет і структура економічної безпеки підприємства / Г. В. Козаченко, Л. Є. Шульженко // Бізнес Інформ. – 2014. – № 2. – С. 8–12.
2. Ортинський В. Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ / В.Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко. – К. : Правова єдність, 2009. – 544 с.

Малисняк О. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ

В зв'язку із нестабільністю фінансової системи, ресурсних та споживчих ринків, суспільного та політичного розвитку в країні виникає потреба в формуванні економічної безпеки підприємства. Головним завдання для будь-якого підприємства є забезпечення стабільного та ефективного функціонування та досягнення основної мети, що досягається завдяки забезпеченістю підприємства економічною безпекою.

Економічна безпека підприємства (фірми) – це стан захищеності життєво важливих інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз (джерел